

A Magyar Kémikusok Egyesületének
– a MTE SZJ tagjának –
tudományos ismeretterjesztő
folyóirata és hivatalos lapja

Szerkesztőség:

Felelős szerkesztő: KISS TAMÁS
[SEKERES GÁBOR] örökös főszerkesztő
Olvasószerkesztő: SILBERER VERA
Tervezőszerkesztő: HORVÁTH IMRE

Szerkesztők:

ANDROSITS BEÁTA, BANAI ENDRE,
LENTE GÁBOR, NAGY GÁBOR,
PAP JÓZSEF SÁNDOR, RITZ FERENC,
ZÉKÁNY ANDRÁS

Szerkesztőségi titkár: SÜLI ERIKA

Szerkesztőbizottság:

SZÉPVÖLGYI JÁNOS,
a szerkesztőbizottság elnöke,
ANTUS SÁNDOR, BIACS PÉTER,
BUZÁS ILONA, HANCSÓK JENŐ,
JANÁKY CSABA, KALÁSZ HUBA,
KEGLEVICH GYÖRGY, KOVÁCS ATTILA,
LIPTAY GYÖRGY, MIZSEY PÉTER,
MÜLLER TIBOR, NEMES ANDRÁS,
ifj. SZÁNTAY CSABA, SZABÓ ILONA,
TÖMPE PÉTER, ZÉKÁNY ANDRÁS

Kapják az Egyesület tagjai és a megrendelők
A szerkesztésért felel: KISS TAMÁS

Szerkesztőség: 1015 Budapest, Hattyú u. 16.
Tel.: 36-1-225-8777, 36-1-201-6883
Fax: 36-1-201-8056
E-mail: mkl@mke.org.hu

Kiadja a Magyar Kémikusok Egyesülete
Felelős kiadó: ANDROSITS BEÁTA
Nyomdai előkészítés: Planta-2000 Bt.
Nyomás: Europrinting Kft.
Felelős vezető: ENDZSEL ERNŐ
üggyezető igazgató

Terjeszti a Magyar Kémikusok Egyesülete
Az előfizetési díjak befizethetők a CIB Bank
10700024-24764207-51100005 sz.
számlájára „MKL” megjelöléssel
Előfizetési díj egy évre 10200 Ft
Egy szám ára: 850 Ft. Külföldön terjeszti
a Batthyany Kultur-Press Kft.,
H-1014 Budapest, Szentháromság tér 6.
1251 Budapest, Postafiók 30.
Tel./fax: 36-1-201-8891, tel.: 36-1-212-5303

Hirdetések-Anzeigen-Advertisements:
SÜLI ERIKA

Magyar Kémikusok Egyesülete,
1015 Budapest, Hattyú u. 16.
Tel.: 36-1-201-6883, fax: 36-1-201-8056,
e-mail: mkl@mke.org.hu

Aktuális és archivált számaink honlapunkon
(mkl.mke.org.hu) olvashatók

Index: 25 541
HU ISSN 0025-0163 (nyomtatott)
HU ISSN 1588-1199 (online)
DOI: 10.24364/MKL.2021.10

A lapot az MTA MTMT indexeli, és a REAL,
továbbá az Országos Széchényi Könyvtár
(OSZK) Elektronikus Periodika Adatbázisa
és Archivuma (EPA) archiválja

Az MKE vezetősége, reagálva a tömegkommunikációban elhangzott „nem kell minden iskolába kémianár” véleményre, az alábbi levelet küldte a felsőoktatásért felelős illetékes vezetőnk:

Tisztelt Államtitkár Úr!

A Magyar Kémikusok Egyesülete egy olyan közösség szakmai-társadalmi szervezete, amely a tagok tudományos életének szervezése mellett, fennállása alatt mindig, kiemelt feladatának tekintette a természettudományos, különösen a kémia oktatásában való közreműködést, annak szakmai támogatása révén.

Az utánpótlásért kifejtett tevékenységeink közül kiemelt jelentőségűek a közoktatásban részt vevő tanulók számára szervezett kémiai versenyek, amelyek minden érdeklődőnek lehetőséget nyújtanak a megmérettetésben való részvételre. A díjazási rendszerünk és a díjátadás ünnepélyessége pedig életre szóló emlékként kíséri őket. Az Irinyi János Országos Középiskolai Kémiaverseny mindemellett kiváló elősegítője az egyetemek beiskolázási programjainak. A nyári kémiai táboraink hozzájárulnak a fiatalok természettudományos ismereteinek szélesítéséhez, az alapvető természeti folyamatok megértéséhez szórakoztató formában. A kémiai diákolimpiákon való részvétel támogatását szintén alapfeladatnak tekintjük, a Mengyelejev Kémiai Olimpia időnkénti megszervezésének lehetősége Budapesten, eredményes versenyzőink dicsőítése mellett, hazánk és a Magyar Kémikusok Egyesületének elismerését is jelenti.

Ugyancsak a tudástraszfer elősegítését szolgálja az egyetemi oktatásban, illetve országos TDK-konferenciákon való közreműködésünk, a kiváló diplomatervek és TDK-dolgozatok díjazása.

A kémia oktatása iránti elkötelezettségünk különösen hangsúlyossá vált, ill. válik, hiszen napjainkban, de a jövőben még inkább, az anyagismeret, a klíma- és környezetvédelem több és több kémiai ismeretet vár el az egyszerű polgártól is, de különösen minőségi tudást a szakmát gyakorlóktól. Tudomásul kell venni, hogy a kémiának meghatározó jelentősége van az élet minden területén. Napjaink egyik legerősebb globális szintű társadalmi problémája a környezet- és klímavédelem, aminek megoldása alapvetően csak természettudományos alapokon, kiemelten kémiai ismeretek birtokában lehetséges. Az interneten és a közösségi médiában terjesztett áltudományos, mérhetetlen kárt okozó megdallapítások ellen is csak jó minőségű (kémia)oktatással vehetjük fel a harcot.

A minőségi kémiaoktatás viszont elegendő létszámú, aktívan dolgozó, jól képzett, elkötelezett, magas színvonalon oktató tanárt vár el. A kémiatanárok rohamosan növekvő hiánya közismert. Az előállt helyzetet kényszerűen tudomásul vesszük, de tarthatatlannak tartjuk. A Klebelsberg Központ elnökének a probléma súlyát kisebbítő, a sajtóban lakonikus rövidségű formában megjelent véleményét vitatjuk. Ezért a Kémiatanári szakosztályunk mellékelt helyzetértékelése és javaslatai alapján a következők hosszú és középtávú, valamint azonnali hatást biztosító intézkedéseket kérjük az illetékes tárcaiktól, ill. a Klebelsberg Központtól.

Hosszú távú intézkedés keretében ösztönözzék a természettudományos, és ezen belül a kémiatanár-képzést mind az egyetemek, mind a hallgatók révén. Fontos, hogy visszaálljon a tanári hivatás presztízse, életszerűbb életpályamodellre van szükség. Ebbe a feladatkörbe tartozónak érezzük az óraszámok felülvizsgálatát. Bizonyára fontosak az új diszciplínák, mint például pénzügyi ismeretek, kommunikáció, informatika, de arányuk felülvizsgálata megér egy misét.

Középtávon, de már 2021. szeptemberi kezdéssel kezdeményezzék és támogassák posztgraduális képzés keretében kémiatanári másoddiploma megszerzését.

2021. szeptembertől órakezdve kapjanak azok a kémiatanárok, akik több iskolában oktatnak kémiát. Az órakezdve megállapításokor vegyék figyelembe az utazásra és a kísérletek előkészítésére, ill. a rendrakásra fordított időt. Továbbá, térítsék meg az utazás költségeit.

Annak ellenére, hogy ezt a levelünket a Klebelsberg Központ elnökének nyilatkozata generálta, kérjük annak megértését, hogy bennünket a kémia oktatásának minősége és azon keresztül az elérhető világ fennmaradása iránt érzett veszélyérzetünk motivál. A minőségi oktatásért, amint a bevezetőből látszik, tenni is hajlandóak vagyunk és teszünk is. Ezért felajánljuk közreműködésünket a tárcáknak és a Klebelsberg Központnak az általunk felvetett feladatok kidolgozásában, de szívesen vállalunk konzultációs szerepet a tárcák más programjaiban is.

Megértésüket és gyors intézkedéseiket elvárjuk és köszönjük.

Budapest, 2021. augusztus 13.

Üdvözlettel:

Simonné Prof. Dr. Sarkadi Livia
elnök

Dr. Lengyel Attila
mb. főtiszt

A Klebelsberg Központ elnöke az aláírókat konzultációra hívta meg szeptember 6-ra.

Az MKE Kémiatanári szakosztály levélben említett összegző véleményét a Hírek között olvashatják.

TARTALOM	VEGYIPAR ÉS KÉMIATUDOMÁNY	
	Tömösközi Sándor, Lásztity Radomir, Salgó András, Vértessy G. Beáta:	
	100 + 10 év a felsőfokú élelmiszertudományi oktatás és kutatás szolgálatában	286
	Jelen a jövő. Kerekasztal-beszélgetések az OTDK kapcsán. Második rész.	
	Vendégek: Angela Wilson és Simonné Sarkadi Livia	293
	OKTATÁS	
	Online egyetem. Vezető oktatók a koronavírus-járvány alatti oktatás tapasztalatairól	298
	KÖZOKTATÁS – TANÁRI FÓRUM	
	ifj. Szántay Csaba: Teremtünk természettudományos tehetségeket!	303
	JUBILEUM: 75. ÉVES AZ MKL	
	Pungor Ernő: A műszeres elemzés újabb eredményei (1958)	309
	Horvai György: Pungor Ernő és egy több mint ötvenéves review	314
	KÖNYVISMERTETÉS	
	Kiss Tamás: Szemléletformáló impakt (ifj. Szántay Csaba: Hát ez furcsa)	316
Simonné Sarkadi Livia: Szerencsés, gazdag életút (Biacs Péter Ákos: Életpályám az élelmiszer- és biotechnológia vonzásában)	317	
VEGYÉSZLELETEK		
Lente Gábor rovata	318	
A HÓNAP HÍREI	320	

Címlapunkon:
Az élelmiszertudományi oktatás és kutatás 100 + 10 éve a Műegyetemen (Tömösköziné dr. Farkas Rita montázs)